

Arkivforeningens program 2010

Rigsarkivets nye magasiner

v/arkivchef August Eriksen

Onsdag den 10. februar 2010 kl. 15.30-17.00

Mødested: DSB-bygningen, Kalvebod Brygge 32, København V

I september 2009 kunne Rigsarkivet indvie nye magasiner på Kalvebod Brygge 32. De nye magasiner er bygget af OPP Phil Arkivet A/S, der udlejer bygningerne til staten. Det mest markante element i det nye byggeri er de to store 15,5 meter høje haller. Hallerne er opdelt med indre brandsektionsvægge i fire separate højlagermagasiner. I højlagermagasinerne findes mobile reoler, der er cirka 12,5 meter høje. Hallerne forbindes med DSB's kontorbygning af en 7 meter høj mellembygning. I denne mellembygning er der indrettet syv separate magasiner med to-etages mobilreoler og riste-gulve mellem etagerne.

Arkivchef August Eriksen vil fortælle om de nye magasiner og om flytningen af knap 200 hyldekilometer arkivalier fra Rigsarkivets hidtidige fjernmagasin i Glostrup til de nye magasiner på Kalvebod Brygge. Endvidere vil der i forbindelse med arrangementet være en rundvisning i de nye magasiner.

Af sikkerhedsmæssige hensyn foregår arrangementet kl. 15.30-17.00, ligesom der er en deltagerbegrænsning på maks. 30 deltagere.

Christian 2. og korstogene til Grønland

v/museumsinspektør, ph.d. Janus Møller Jensen

Mødested: indgangen til Frederiksberg Rådhus ud mod Allégade. Dørene til rådhuset lukkes præcis kl. 17.00, så kom lidt før.

Onsdag den 24. marts 2010 kl. 17.00-19.00

I renæssancen deltog man i Danmark i kampen om først at finde søvejen til Indien ved at sende ekspeditioner mod nordvest som en del af tidens korstog. De førte ikke til noget og er derfor stort set glemt eller de er fremhævet fordi de mislykkedes. Men de var nøje planlagt på baggrund af den mest moderne historiske og kartografiske studier, og indgik som et væsentligt led af kongemagtens selviscenesættelse.

Janus Møller Jensen giver en introduktion til korstogenes fortsatte betydning på tærsklen til Reformationen både politisk og ideologisk.

Byhistorie – en markedsplads for forskere

v/seniorforsker, arkivar, ph.d. Jørgen Mikkelsen

Tirsdag den 13. april 2010 kl. 17.00-19.00

Rigsarkivet, Kalvebod Brygge 32, København V

Foredraget indeholder en række betragtninger om at skrive byhistorie på lokalt, nationalt og internationalt niveau. Dette omfatter bl.a. en karakteristik af byhistoriske institutioner og nogle nyere strømninger i dansk og international forskning, en diskussion af vilkårene for at skrive bybiografier i Danmark og Norge samt nogle bemærkninger om at skrive synteser om byudviklingen i et enkelt land og for Europa som helhed.

Efter foredraget afholdes Arkivforeningens årlige generalforsamling. Indkaldelse mv. følger.

Postovervågningens historie

v/museumsinspektør, ph.d. Sune Christian Pedersen

Onsdag den 19. maj 2010 kl. 17.00-19.30

Post & Tele Museum, Købmagergade 37, København K

Overvågning af kommunikation er ikke noget, der kun hører vore dage til. I enevældens Danmark var postovervågning en vigtig del af herskerens magtudøvelse, det farlige brevpostmedie skulle kontrolleres og beherskes. Foredraget fortæller postovervågningens historie, fra Den Store Nordiske Krig, hvor den listige postkontrollør Christian Erlund skabte sig en kometkarriere på brevåbning og tvivlsomme forretninger, op til sammenbruddet i 1814, hvor kong Frederik 6. desperat forsøgte at holde sammen på stumperne af sit rige, bl.a. ved hjælp af en skrap brevcensur.

Foredraget bygger på foredragsholderens ph.d.-afhandling om emnet Brudte segl — spionage og censur i enevældens Danmark (2008, 462 sider).

Der vil efterfølgende være mulighed for at besøge udstillingen “Overvåget” på Post & Tele Museum, hvor nogle af de centrale arkivalier om emnet er udstillet.

Kogebogens historie

v/ph.d.-stipendiat Caroline Nyvang, Københavns Universitet

Tirsdag den 24. august 2010 kl. 17.00-19.30

Mødested: indgangen til Frederiksberg Rådhus ud mod Allégade.

I de seneste ti år har en stigende interesse for forbrugssiden af madhistorie aktualiseret nye kildetyper. Kogebogen er blandt disse. Foredraget vil fokusere på, hvordan danske og internationale forskere har tilnærmet sig historiske kogebøger, og diskutere, hvorledes bøgerne kan bidrage til historieskrivningen. Desuden vil Caroline Nyvang give en oversigt over den trykte kogebogs historie i Danmark fra 1616 til i dag. Formålet er at identificere skiftende genrekonventioner og undersøge, hvilken betydning disse har for, hvad man kan læse i kogebøgerne.

Fremtidens arkivvæsen

v/rigsarkivar Asbjørn Hellum, Statens Arkiver

Torsdag den 23. september 2010 kl. 17.00-19.30

Rigsarkivet, Kalvebod Brygge 32, København V

I november 2009 tiltrådte Asbjørn Hellum som rigsarkivar og chef for Statens Arkiver. Han kom fra en stilling som Vejle Kommunes stadsarkivar og leder af Vejle Stadsarkiv. Ved hans udnævnelse udtalte kulturministeren, at han i kraft af hans faglige og ledelsesmæssige erfaring, udviklingsorienterede tilgang og stærke visioner om tilgængelighed, åbenhed og samarbejde både internt i institutionen og eksternt med andre institutioner vil være i stand til at tilføre Statens Arkiver ny inspiration og en visionær strategi for den fremtidige udvikling af Danmarks hovedinstitution på arkivområdet.

Asbjørn Hellum vil i sit foredrag fremlægge sine visioner for Statens Arkiver og for fremtidens arkivvæsen.

1814 – adskillelse og fællesskab

v/ph.d. Rasmus Glenthøj

Onsdag den 27. oktober 2010 kl. 17.00-19.30

Tårnby Stads- og Lokalarkiv, Tårnby Bibliotek

Adskillelsen af Danmark og Norge i 1814 har været afgørende for udviklingen i både dansk og norsk historie, men den er ikke overraskende blevet behandlet vidt forskelligt nord og syd for Skagerrak. I Danmark taler vi om “tabet af Norge”, mens man i Norge taler om mirakelåret 1814. På trods af forskellige indfaldsvinkler og synspunkter, så har danske og norske historikere næsten altid været enige om én ting — nemlig at behandle emnet nationalt. Hermed har de til dels overset den tætte forbindelse mellem Danmark og Norge, der på det kulturelle område fortsatte selv efter den politiske adskillelse i 1814. Dette foredrag vil omhandle de store omvæltninger i og adskillelsen af “tvillingerigerne” i 1814, udvikling der ledte op til den samt de politiske, kulturelle og personlige konsekvenser, som adskillelsen fik i de to lande.

I pagt med Djævelen

v/post.doc., ph.d. Louise Nyholm Kallestrup, Syddansk Universitet

Torsdag den 18. november 2010 kl. 17.00-19.30

Rigsarkivet, Kalvebod Brygge 32, København V

Louise Nyholm Kallestrup udgav i efteråret bogen *I pagt med djævelen* (Forlaget ANIS), som er den første større, kulturhistoriske sammenligning af de protestantiske og katolske trolddomsfølgelser. Som en af de første forskere, har hun haft mulighed for at arbejde i Inkvisitionens arkiv i Vatikanet. Arkivet blev først i 1998 åbnet for offentligheden. Foredraget tager udgangspunkt i de tydelige forskelle mellem den kirkelige domstol inkvisitionen og de danske verdslige domstole. Hensigten er at tegne et billede af de forestillinger, der lå til grund for forfølgelsen af trolddom — både som de tog sig ud hos forfølgerne såvel som hos de forfulgte. Gennem en undersøgelse af domstolenes fortolkningsramme, de teologiske argumenter og den praktiske håndtering af processerne, gøres op med myten om, at den katolske inkvisition skulle have været særlig brutal, modsat forestillingen om det protestantiske “humane” Danmark.

Seminar om de danske kommune- og lokalarkiver

Kommune- og lokalarkiverne – hvor er de på vej hen?

Arkivforeningen og Frederiksberg Stadsarkiv

Tirsdag den 23. november 2010 kl. 9.30-16.00

Festsalen, Frederiksberg Rådhus